

KRISEPAKKEN:

Treffer ikke der
smerten er størst

SIDE 4 OG 5

LOTTEHJEMMET:

Eldreomsorg
i Venstres ånd

SIDE 6

RUSPOLITIKKEN:

Flere
virkemidler

SIDE 7

INTERNASJONALT:

Støtter nye
demokratier i Afrika

SIDE 10 OG 11

liberal

VENSTRES MEDLEMSMAGASIN

01/09

JUBILEUMSUKA:

Venstre 125 år

SIDE 8 OG 9

LEDER:

Venstre imot ny blasfemi-paragraf

Tiden er inne for å tydeliggjøre ytringsfriheten, og Venstre har foreslått en grunnlovsendring.

Venstre sentralstyre uttaler seg skarpt mot å avskaffe blasfemiparagrafen og flytte innholdet til en annen bestemmelse. Ap og SV har i en hestehandel med Senterpartiet forhandlet vekk viktige prinsipper på bakrommet. Det er på sin plass at det ropes til kamp for ytringsfriheten i det åpne rom.

Regjeringen foreslår å utvide straffebudet i § 135 om hatefulle ytringer slik at det omfatter religion eller livssyn. Den ønsker et strafferettslig vern mot «kvalifiserte angrep på trosretninger og livssyn». Eksempler på slike ytringer kan ikke forslagsstillerne fra Senterpartiet selv svare på. Venstre stiller seg spørrende til motivet for dette, forslaget virker lite gjennomtenkt, og åpner for tolkninger og synsing som i alvorlig grad kan svekke retten til å ytre seg kritisk.

Et grunnleggende prinsipp for et liberalt parti er at det er forskjell på det vi ikke liker og det vi vil forby. For Venstre er den åpne debatten i det offentlige rom virkemiddelet for å bekjempe ytringer vi ikke liker. Å forby dem vil bare virke mot sin hensikt.

Tiden er tvert i mot inne for å tydeliggjøre ytringsfriheten, og Venstre har foreslått en grunnlovsendring som skal presisere at frimodige ytringer om religion er tillatt.

Vi har allerede i dag straffeskjerpene bestemmelser for hatefulle handlinger, som skadeverk øvd mot gjenstander som har religiøs verdi. Det er også straffbart å hindre eller avbryte en offentlig religiøs sammenkomst.

Regjeringen har nå trukket forslaget, det er bra. Men det etterlater et inntrykk av en regjering som tar lett på ytringsfriheten. 125 år etter er det fremdeles behov for et parti som står vakt om den.

Stolte jubilanter

Det har vært en grønn tråd fra 1884 til i dag. Kampen for folkestyret, utdanningen, småbedriftene og det sosiale ansvaret har vært bærebjelker hele veien.

Den siste uka i januar feiret Venstre 125 år og Unge Venstre 100 år. Det gjorde vi med stolthet og glede. Jeg tror ikke det er andre partiledere som med samme stolthet kan se tilbake uten noe å skjennes over fra egen historie.

Det skyldes at den sosialliberale ideologien alltid har hatt friheten som rettesnor, og tilsvarende front mot autoritære retninger og systemer. Vårt grunnsyn har på mange måter blitt felleseie i Norge, men partier med røtter i konservatisme og sosialisme kan aldri overta den liberale oppgaven. Kampen for det enkelte menneskets frihet og personlige vekst avsluttes aldri. Den må frontes av et parti som er uavhengig av særinteresser og som er forpliktet til alltid å diskutere frihetens vilkår under nye omstendigheter.

Det har vært en grønn tråd fra 1884 til i dag. Kampen for folkestyret, utdanningen, småbedriftene og det sosiale ansvaret har vært bærebjelker hele veien, og i de siste 40 årene har også miljøkampen hatt en framtrekkende plass i Venstres politikk.

Venstres kamp for åpenhet, offentlighet, personvern – og mot samrøre, sammenblanding av parti og stat, overhåndtagende kontroll, er i stor grad en kamp mot den sosialistiske venstresiden, som alltid har tendert i retning av en «hensikten helliger middelet»-tanke. Fronten mot venstresiden er også klar i næringspolitikken. Sosialister har aldri anerkjent nødvendigheten av spredt privat eierskap og gode vilkår for dem som vil skape sin egen arbeidsplass. Dette er et viktig samfunnsanliggende, men også en ideologisk kamp for den enkeltes frihet til å være sin egen sjef.

Det er like naturlig for Venstre å ha en klar front mot det populistiske høyre, og det ytre høyre som ikke forstår at markedsøkonomien krever klare spilleregler og kontroll for at den faktisk

skal virke. Det sosiale ansvaret er også en mer åpenbar forpliktelse for en sosialliberal enn for konservative. Og vi er verken redde for radikale tanker eller for en sterk offentlig sektor.

Venstre-historikeren Leiv Mjeldheim kalte den siste boka si (om perioden 1905-1940), for «Den gyldne mellomvegen». Tittelen illustrerer Venstres posisjon som et saksorientert sentrumparti, der gode løsninger og kraften i de gode argumenter har spilt en viktigere rolle enn ideologiske kjeppheter. Den speiler også de grunnleggende kravene til et representativt demokrati, nemlig grundig saksbehandling, høring av berørte parter, åpen debatt og standpunkter basert på argumentasjon. En motvekt mot de raske, populistiske refleksene, såvel som «makta rå»-holdning.

Sentrumsposisjonen er krevende og den kan tidvis gjøre oss litt kjedelige, men for samfunnet er det åpenbart positivt at det er politisk kraft i det balanserende sentrum: Balanse mellom individ og fellesskap, balanse mellom privat og offentlig sektor, maktbalanse mellom institusjoner og samfunnsinteresser.

Men framfor alt handler det liberale oppdraget om friheten og frihetens vilkår.

Som Johan Sverdrup sa det: «Et hvert menneske skal bli medberettiget, medinteressert, medhandlende og medansvarlig».

Venstre er ved jubileet i bedre stand enn på lenge, og vi tar med glede fatt på de neste 125 år. Første etappe har målsnøre den 14. september i år, og det er opp til oss sjøl å overbevise velgerne om at rundt 10 prosent av dem hører hjemme i et liberalt sentrumparti som Venstre.

Lars Sponheim

God mobilitet

Programforslaget har eit innleiande tema med ønskje om god mobilitet kombinert med verdiskaping og nullutslepp. Men kva legger Venstre i god mobilitet?

GJESTESKRIBENTEN

Terje Norddal
2. vara til
bystyret i Trondheim

I forslaget til Stortingsvalprogram 2011 – 2015 har samferdsel fått ein tydelegare plass enn før. Det illustrerer vonleg at partiet har gått frå å definere samferdsel som eit problem til å vere eit verkemiddel for å nå Venstre sine mål for samfunnet. Men det er framleis manglar sjølv om mange faktiske feil frå 1. utkastet er retta opp.

Programforslaget har eit innleiande tema med ønskje om god mobilitet kombinert med verdiskaping og nullutslepp. Men kva legger Venstre i god mobilitet?

Etter mi vurdering treng vi god mobilitet om vi ønskjer eit samfunn;

- der kunnskap er viktig innsatsfaktor i arbeidslivet
- der likestilling og høg yrkesdeltaking (for kvinner og menn) er viktig i familielivet
- der høg kvalitet på skole og utdanning er viktig for born og unge
- der engasjement og aktiv medverknad er viktig innan kultur og idrett
- der sosialt ansvar og positive relasjonar til familie og vener er viktig for trivsel
- der aktiv deltaking er viktig for demokratiet

God mobilitet er ikkje eit sjølvstendig mål, det er eit middel for å nå meir overordna mål. Desse er til gjengjeld mange og varierte.

Programmet definerer ikkje god mobilitet, men eg vil prøve meg: *God mobilitet er at vi dagleg med eigen heim som utgangspunkt kan nå eit variert utval av arbeidsplassar, skular, offentlege institusjonar, private leverandørar og andre menneske utan lengre samla dagleg reisetid enn ein time i gjennomsnitt.*

Tilgangen på transportmiddel som aukar den dagleg aksjonsradien frå kring 2 km (til fots) til kring 20-40 km er heilt naudsynt for å nå eit slikt mål. Bilen, enten det no er buss eller personbil, er det einast transportmiddelet som kan gi grunnlag for slik mobilitet i ein generell samanheng, må Venstre ha ein bilpolitikk. Den har mangla til no. Transport er ein aktivitet som alltid gir negative miljøkonsekvensar i form av energibruk, forureining, arealbruk, barrierar, støy, risiko osv. Å redusere transportbehovet er det einaste verkemiddelet som eintydig gir positive effektar i

høve alle ulempene og miljømåla.

Persontransportbehov kan målast på to måtar. Det eine måten er kor mange turar kvar av oss gjennomfører per dag eller år. Den andre måte er kor mange kilometer vi blir transportert, for eksempel med motoriserte transportmiddel.

3,1 turar er eit viktig nøkkeltal for lokal persontransport. Dette er gjennomsnittleg tal lokale reiser eller turar per døger for alle personar over 13 år i Norge. Talet har vore forbausande stabilt dei siste 20 åra. Ei vanleg arbeidsreise gir to turar per yrkesdag, men berre 1,4 turar/reiser per dag i gjennomsnitt over året. Når Venstre er for god mobilitet, så er partiet for å oppretthalde eller kanskje auke dette talet?

Eit anna viktig nøkkeltal, er gjennomsnittleg turlengde. Den var ca 12 km i 2001, ein auke på 1,6 km frå 1991. Produktet av dei to nøkkeltala gir ei gjennomsnittleg dagleg reiselengd på 37 km. Litt meir enn i Danmark som har 35 km.

Betre mobilitet vil vere å auke gjennomsnittleg dagleg total reiselengde for oss alle. Då kan vi jamnleg nå fleire potensielle besøksmål med det utgangspunktet vi har, heimen. Men då aukar også trafikken, med alle relevante transportmiddel. Lengda på døgeret og alt anna vi skal gjere, set ei praktisk grense på cirka ein time brukt til lokale reiser. Dette talet har auka litt dei siste 20 åra. Av forstålege grunnar er det lite å gå på. Auka dagleg reiselengd krev i praksis at vi kan reise fortare. Venstre har vel i programmet to tiltak som kan gi slik effekt, betre standard på stamvegen Savanger-Bergen-Ålesund-Trondheim og større fart på jernbanen i sentral Østland.

Vi kan ikkje nå det målet for god eller betre mobilitet med dagens bussettingsmønster utan å kome i konflikt med miljømåla. Så då må vi nok gjere begge deler samstundes, tilby betre mobilitet innan rammene av mindre miljøulempar.

Det finns tiltak som aukar talet på potensielle besøksmål for den einskilde samstundes som reiselengda går ned, nemleg fortetting. I Trondheim har Venstre, saman med andre parti, stått for ein politikk med byfortetting kombinert med tilgang til dei mest nytta daglege besøksmåla innan kort avstand (helst gangavstand). Dette, og andre tiltak, har gitt som resultat at Trondheim er ein av dei byane i Norden som har lågast energiforbruk til transport per innbyggjar!

Difor ein liten brannfakkell til slutt. Bør vi drøfte ein nasjonal fortettingsstrategi? På «dårleg» norsk heiter det sentralisering.

INNHOOLD:

Leder	2
Gjesteskribenten	3
Treffer ikke der smerten er størst	4-5
Lottehjemmet	6
Flere virkemidler i ruspolitikken	7
Venstre 125 - Unge Venstre 100	8-9
Nye demokratier i Afrika	10-11
Debatt	12-13
Partisiden	14
Helt liberalt - Unge Venstres side	15
Baksiden	16

Ansvarlig redaktør:

Terje Breivik (terjeb@venstre.no)

Redaktør:

Frode Fjeldstad (frode@liberal.no)

Adresse: Møllergt. 16, 0179 Oslo

Telefon: 22 40 43 50

Telefaks: 22 40 43 51

E-post: post@liberal.no

Internett: www.liberal.no

Sats: Thomas Hansen (th@ambolt.no)

Trykk: Zoom Grafisk AS

Foto ved redaksjonen eller fra Venstres arkiv, med mindre annet er angitt.

STATEN MÅ BREMSE UTBYTTEPOLITIKKEN

Staten må ta mindre eller null utbytte i 2009 for å styrke likviditet og egenkapital i en krisetid, sier Venstre-leder Lars Sponheim. – Dette vil være et viktig tiltak som kan legges fram sammen med den nye bankpakken som er varslet 9. februar, mener Sponheim. – Tilbakeholdt overskudd er den beste måten å bygge opp egenkapital på. Staten kan nå sette en viktig standard for hele næringslivet ved å kutte sine krav. Sammen med «bankpakken» bør regjeringen instruere Næringsdepartementet om å redusere kraftig eller avstå fra utbytte for 2008, sier Sponheim.

REGJERINGEN MÅ PÅ BANEN MED NÆRINGSFORSKNING

Næringsministeren ber Forskningsrådet om å øke støtten til forskning i næringslivet. – I stedet for en kraftfull satsing på forskning i næringslivet, spiller Brustad ballen til Forskningsrådet, sier Trine Skei Grande. Hun tok saken opp med forskningsministeren i spørretimen i dag. – Regjeringen ber altså Forskningsrådet om å prioritere annerledes. Hvilke områder vil dette gå ut over. Skal det satses mindre på medisinsk, marin eller klimaforskning, spurte Trine Skei Grande under Stortingets spørretime. Forskningsministeren henviste på sin side bare til den kommende forskningsmeldingen.

ETTERLYSER MÅLRETTEDE TILTAK FOR NÆRINGSLIVET

I en interpellasjonsdebatt i Stortinget om små- og mellomstore bedrifter, tok Venstres Leif Helge Kongshaug til orde for at den nye krisepakken for norsk næringsliv må inneholde både langsiktige og kortsiktige tiltak for å bedre norske bedrifters situasjon. – Dagens krise gir oss muligheter til å tenke nytt, og Venstre mener denne krisen må brukes til å skape nye arbeidsplasser – spesielt innen fornybar energi, sier Kongshaug. – Næringslivet bør bruke denne tiden på omstilling, og ta de første skrittene over i lavutslippssamfunnet, sa han.

Krisepakken:

– Treffer ikke der smerten er størst

Venstres leder Lars Sponheim er redd for at regjeringens krisepakke ikke treffer nok der smerten er størst – hos konkurranseutsatt industri og næringsliv.

Geir Olsen geir@venstre.no

For den eksportrettede delen av norsk næringsliv er det lite å glede seg over. Denne delen av norsk næringsliv rammes hardest av den internasjonale krisen, og det er de som i minst grad blir tilgodesett i regjeringens tiltakspakke.

FEIL SKATTEKREDITT-FORSLAG

– Også regjeringens skattekreditt-forslag er tilpasset de bedriftene som er små og som har sine inntekter fra et innenlandsk marked. Med et maksimalt skattefradrag på 1,4 mill. kroner pr. bedrift sier det seg selv at dette ikke har noen spesielt målrettet effekt for mellomstore bedrifter som lever av markeder utenfor Norges grenser, sier Sponheim.

Venstre har særlig vært opptatt av målrettede tiltak for de bedriftene som går fra store overskudd i 2008 til bråstopp, ordretørke og underskudd i 2009. – For disse bedriftene er det absolutt ingen tiltak som de på kort sikt kan nyttegjøre seg av i regjeringens forslag til krisepakke.

– Regjeringens krisepakke er i all hovedsak rettet mot bygg- og anleggssektoren som opererer i et skjermet innenlandsk marked, sier Sponheim.

VIL HA KONJUNKTURFOND

– Venstres forslag om et «Bedriftenes konjunkturfond» ville i denne situasjonen vært et viktigere og mer målrettet bidrag når likviditet og soliditet blir dårligere, sier Venstres leder Lars Sponheim. Venstre er også skuffet over at regjeringen ikke benytter seg av andre svært målrettede tiltak på skattesiden. Venstre vil legge stor vekt på tiltak som kan fremme teknologiutvikling og innovasjon. Vi vil bruke både skattesystemet og direkte tilskudd for å øke kompetansen internt i bedriftene og stimulere bedriftene til å investere i nye maskiner og mer miljøvennlige løsninger.

INGEN FORTGANG I UTBYGGING AV FORNYBAR ENERGI

Venstre er glad for at regjeringen har fulgt opp en rekke av de innspillene som Venstre, Høyre og KrF har spilt inn når det gjelder forskning, høyere utdanning og innenfor miljøområdet.

– Det er mange gode tiltak innenfor miljøområdet Venstre kjenner igjen, og kan støtte, men den store utfordringen om å få fortgang i utbyggingen av fornybar energi er heller ikke denne gangen løst. Det er svært beklagelig, sier Sponheim.

BUDSJETT-REVIDERING

På mange områder bærer også regjeringens forslag til krisepakke preg av å være rene budsjett-revideringer som for eksempel økte tilskudd til CO2-håndtering på Mongstad med nesten 1 mrd kroner. Dette vil ikke ha noen som helst betydning for finanskrise, og ville vært en sak Stortinget uansett måtte håndtert.

BANKPAKKE OG LØNNSOPPGJØR VEL SÅ VIKTIG

Venstres leder peker videre på at den nye «bankpakken» som skal legges fram 9. februar, og vårens lønnsoppgjør kommer til å være vel så viktige elementer for å løse krisen som dagens pakke.

– En viktig utfordring er å unngå at de ekstra milliarder som kommunene nå tilføres, ikke bindes opp i varige økte driftskostnader eller et for ekspansivt lønnsoppgjør, men faktisk brukes til kortsiktig stimulans for å øke etterspørselen. Regjeringen har en avgjørende viktig jobb for å få til et ansvarlig lønnsoppgjør – ikke minst i offentlig sektor – denne våren, sier Lars Sponheim.

OFFENSIVE MILJØKRAV

TIL REGJERINGENS KRISEPAKKE

På en pressekonferanse la Venstre sammen med Høyre og Kristelig Folkeparti fram felles krav med tung miljøprofil til regjeringens varslede krisepakke. – Vi vil bruke krisesituasjonen på en konstruktiv måte ved å også forme fremtidens lavutslippssamfunn og et mer bærekraftig næringsliv, uttaler Venstres Gunnar Kvasheim.

MILJØVERNMINISTEREN MÅTTE SVARE OM FORURENSING AV TUNGMETALLER FRA NIKEL

Stortingetsrepresentant Vera Lysklætt (V) tok opp forurensingen i Øst-Finnmark av tungmetaller fra Nikel-anlegget med miljøvernminister Erik Solheim i Stortingets spørretime. I løpet av perioden 2004-2008 har denne blitt femdoblet i forhold til de 15 foregående årene, ifølge målinger foretatt av SFT. Solheim pekte på overvåking og økt press overfor Russland. Lysklætt viste til at om et år går risten ut for Nikelverket til å benytte seg av de 270 mill. kr som Norge bevilget i 1990, og som skulle gå til rensing av dette anlegget i Nikel. Disse pengene står fortsatt ubrukt.

REGJERINGSPARTIENE HAR BLØFFET OM INDUSTRIKRAFT

Venstres Gunnar Kvasheim mener regjeringens partiene har bløffet om løftene om et eget regime for industrikraft. Det har skapt forventninger og forhindret mange i å søke fordelaktige kraftkontrakter i markedet. Regjeringen har heller ikke levert på andre viktige områder som for eksempel hjemfallsaken og innsatsen innen fornybar energiproduksjon.

VIL HA HELSEUNDERSØKELSE FOR OLJEARBEIDERE

Dagbladet melder om mange tilfeller av kreft og nerveskader blant oljearbeidere i Nordsjøen. Venstres André N. Skjelstad er svært bekymret og vil ha en omfattende helseundersøkelse. – Venstre ser med bekymring på de helseskadene som så mange av olje – og plattformarbeiderne har fått. Det er på tide at oljearbeidernes helsetilstand blir vurdert som helhet og ikke bare at enkelte blir undersøkt, sier Venstres André N. Skjelstad til Dagbladet.

– SV SVIKTER DE PROSTITUERTE

SV sin «sluttpakke» for de prostituerte er innholdsløs, der alle de viktigste tiltakene er allerede dekket gjennom norsk lov. – Venstre vil gi en borgerlønn på 2,5 G til langtidsmottagere av sosialhjelp, inklusive prostituerte, sier André N. Skjelstad, Venstres sosialpolitiske talsmann. Man kan likevel ikke se de prostituerte som én gruppe, mener Venstre. – De prostituerte er ei sammensatt gruppe av høyst ulike individer, så her må man i mange tilfeller skreddersy tiltak til den enkelte. Noen vil kanskje trenge utdanning, mens andre jobbtrening, sier Skjelstad (V).

NEED TO KNOW OR NICE TO KNOW?

NRK meldte at nysgjerrige helsearbeidere snoker i journalene til pasienter de ikke har noe med. Venstre har fått mange henvendelser om det som oppfattes som overgrep fra ansatte som snoker i deres opplysninger. – Det som skal være en trygghet for pasienten kan fort bli en trussel hvis ikke personvernet ivaretas. Det er fortsatt forskjell på «need to know» og «nice to know», sier Gunvald Ludvigsen i helse- og omsorgskomiteen.

NVK besøkte Lotte i hjemmet:

– Eldreomsorg i Venstres ånd

– Her skal man spise godt, drikke godt, stå opp når man vil, og legge seg når man vil. Hvert menneske fødes unikt og skal leve sine siste dager unikt, sier Thyra Frank, daglig leder av pleiehjemmet Lotte i København.

Frode Fjeldstad frode@liberal.no

Styret i Venstrekvinnene (NVK) besøkte blant annet Pleiehjemmet Lotte 16.-17. januar. – Besøket på pleiehjemmet gjorde sterkt inntrykk. Det gir en følelse av å være i et hjem – ikke en institusjon. Det er ingen hvite frakker å se, det er ikke noe personalrom, og gjestene blir budt hvitvin og snacks, sier Torild Skogsholm, leder i NVK.

Lottehjemmet er et lite pleiehjem med 23 boere. Det er privat eid, mens kommunen dekker utgifter til drift. I Danmark la man for noen år siden ned alle små sykehjem. Store, moderne bygg ble etablert i stedet. Lottehjemmet protesterte og eksisterer fremdeles i beste velgående. De har en visjon for driften av hjemmet: Man skal «holde af, holde om og holde ut».

Thyra forteller at pleierne blir «heart-hunted», og ikke «head-hunted» til arbeidet. – De ansatte skal ha hjerte for det de holder på med, og de må trives i hverandres selskap. Dette gir ikke papirer fra teoretiske eksamener noe svar på, sier Skogsholm.

HVER ENKELT ER UNIK

– Den dagen jeg blir pleietrengende kommer jeg ikke til å spørre de ansatte etter eksamenspapirer fra verken handelshøyskole eller universitet, jeg kommer til å lete etter noen som kan gi meg omsorg og pleie, sier Thyra.

Hun og mannen bor i samme bygget som hjemmet. De har gjort Lottehjemmet til en livsstil. Hun legger vekt på at de skal ha minst mulig byråkrati. Hver beboer har sitt eget rom (på 15-25 m²). I denne gamle majestetiske murgår-

Thyra Frank.

den er det sju toaletter. Alle skal få komme på toalettet når de har behov, ikke når det er satt av «toalett-tid», slik mange andre praktiserer.

Maten lages på huset. Både for å kunne tilby god og hjemmelaget mat, og for å kunne tilby det man vet beboerne vil ha. – Her skal ingen settes på slankekur uten at de selv vil det, sier Thyra.

ORGANISERING OG ØKONOMI

Huset der Lottehjemmet holder til eies av et fond, og driftsutgiftene dekkes over det kommunale budsjettet. Lønnen til de ansatte er den samme som i kommunen.

På spørsmål om økonomien er Thyra klar: – Det at man holder sykefraværet så lavt skaper god økonomi. Sykefraværet de to siste årene har vært 2%. For 20 år siden var sykefraværet 15 – 17%, sier hun.

Hele hjemmet drar på ferietur minst en gang i året. Det har de gjort siden 1989. Sist sommer gikk turen til Rhodos. Thyra er ikke i tvil om at de inntrykkene man får gjennom slike turer er av stor verdi for alle.

INSPIRASJON FOR NORSKE LØSNINGER

Thyra er svært glad for besøk av liberale kvinner fra Norge, og legger ikke skjul på sine egne liberale grunnprinsipper. Og Venstre-kvinnenes konklusjon er klar: – Lottehjemmet er et godt sted for å hente inspirasjon for eldreomsorgen i Norge. Det handler ikke om private eller offentlige løsninger; det handler om grunnleggende prinsipper for eldreomsorgen, sier Torild Skogsholm.

Torild Skogsholm.

Flere virkemidler i ruspolitikken

En delegasjon fra Venstre med Gunvald Ludvigsen og Ola Elvestuen i spissen dro i slutten av januar for å se nærmere på heroinassistert behandling og metadon/subutex i Zürich og Frankfurt.

Anne Gamme anne.gamme@venstre.no

– Helsevesenet må kunne gi tilbud til alle, også de som ikke greier behandling med subutex/metadon innenfor de systemene som finnes i dag. Vi må tilnærme oss rusavhengige i vissheten om at dette er individer som trenger ulike løsninger som alle oss andre, sier Ola Elvestuen, nestleder i Venstre. Det er her heroinassistert behandling kommer inn, som et virkemiddel til for å få folk i kontakt med behandlingsapparatet og få ned overdosedødstallene, mener han.

– Behandling med diamorfin må skje i klinikk og det må være oppfølging med terapi, behandling av følgesykdommer, en stabil boligsituasjon, og aktiviteter som jobb eller studier. Det er mulig for en del, det vet vi fra Sveits, sier Elvestuen.

PASSER IKKE ALLE

Heroinassistert behandling passer ikke for alle heroinavhengige. I Sveits har man et sted mellom 25.000 – 30.000 heroinavhengige, og det er bare 1300 som er med i programmet for heroinassistert behandling med utdeling av diamorfin. Cirka 16.000 får metadon eller subutex. – Vi må slutte å innbille oss at fullstendig rusfrihet er mulig for alle, sier Ola Elvestuen, nestleder i Venstre.

– Vi må tenke skadereduksjon, og se også be-

handling med diamorfin som en mulighet til for å få flere til å komme i kontakt med hjelpeapparatet. Troen på fullstendig rusfrihet for alle er det største hinderet for å gjøre noe med situasjonen vi har i dag, hvor cirka 200 mennesker dør av overdose hvert år, sier Elvestuen.

«NEEDLE PARK»

Zürich var beryktet for sin såkalte Needle Park, som på det mest omfattende samlet 15.000 heroinavhengige. Denne åpne «drugscenen» hadde stor tiltrekningskraft på mange, noe som også bidro til den store utbredelsen i antall, i tillegg ble rusmisbrukere jaget rundt andre steder i byen. Alt i alt en svært uverdig situasjon. Resultatet fikk selv de mest konservative til å vurdere nye løsninger.

KRITIKERNE I NORGE

Kritikerne i Norge hevder at heroinassistert behandling har et preg av renovasjon, og at det er for dyrt. Dette mente politikere og enkelte fagfolk i Sveits også, men resultatene har overbevist. I dag er det svært liten motstand mot behandling med diamorfin. Rekruttering til bruk av heroin er svekket og langt flere har et tilbud. Nåleparken i Zürich er fjernet og rusavhengige blir behandlet med verdighet. – Det er vanskelig for oss å forstå argumentet om at dette er å gi folk opp, sier Gunvald Ludvigsen. Når det gjelder kostnadene så kan man jo ta en kikk på hva en fengselscelle koster, så blir kanskje ikke dette så dyrt som det kritikerne skal ha det til, avslutter Ludvigsen.

Kriterier:

Sveits:

- Minst 18 år
- Avhengig av heroin i minst 2 år
- Må ha gjennomført minst 2 behandlingsforsøk
- I tillegg til å være heroinavhengig også ha psykisk, somatiske og/eller sosiale problemer

Frankfurt:

- Minst 23 år
- Opiatavhengig i minst 5 år
- Minst 2 andre forsøk med substansbehandling (subutex/metadon)
- Koster 8-10.000 euro pr. pers. pr. år (ca. 70-90.000 NOK)

MÅ PRIORITERE FLERE OG BEDRE LÆRERE

– Venstre er sterkt i mot SVs forslag om å slå sammen undervisning og SFO og å utvide skoledagen. Det er både feil prioritering av ressurser og ikke minst en statlig overstyring som visker ut skillet mellom skoletid og fritid, sier Venstres utdanningspolitiske talsmann Odd Einar Dørum. – SV står for en grunnleggende feil prioritering i skolepolitikken når de vil prioritere heldagsskole fremfor å sikre flere og bedre lærere. Det er svært lite gjennomtenkt å utvide skoledagen når vi vet at vi kommer til å mangle lærere i tiden som kommer, sier Dørum.

STYRKET VIDEREUTD. OG STRENGE FAGKRAV

En undersøkelse av matematikkundervisningen på 8.trinn foretatt av Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling (ILS) ved Universitetet i Oslo viser at undervisningen oppleves monotone, og mangler variasjon av oppgaver, organisering, og intensitet i arbeidet. Samtidig påpekes det at en svært stor andel av lærerne mangler fordypning i faget de underviser i, og dette trekkes frem som en sentral forklaringsfaktor for det nedslående resultatet. – Det er avgjørende viktig for god undervisning at lærerne er faglig kvalifiserte og trygge pedagoger, sier Venstres utdanningspolitiske talsmann Odd Einar Dørum i en kommentar.

OPPTRAPPINGSPLAN FOR KLIMAFORSKNING

I muntlig spørretime i Stortinget etterlyste Odd Einar Dørum regjeringens konkrete oppfølging av klimaavtalen mellom regjeringspartiene og Venstre, Høyre og KrF. Blant annet basert på klimahandlingsplanen fra Norges forskningsråd er partene enige om at regjeringen vil legge fram en opptrappingsplan for klimaforskning i løpet av 2008, sa Dørum. Statsråd Tora Aasland svarte at opptrappingsplanen ble lagt fram i desember 2008. – Så vidt meg kjent er ingen av forlikspartnerne i klimaforliket kjent med at det ble lagt fram en slik plan. Ei heller er noen av forlikspartnerne blitt konsultert i forkant av at en slik plan skulle fremlegges, skriver Dørum i et brev til Tora Aasland.

Venstre 28. januar 1884-2009:

Norges eldste parti fylte 125 år

Over 450 medlemmer fylte Gamle Logen da Venstre markerte sitt 125-års jubileum. Partiet ble stiftet 28. januar 1884, og står sterkere enn på flere tiår. – Godt voksen og fortsatt nytenkende, kommenterer leder av jubileumskomiteen, tidligere Venstre-leder Odd Einar Dørum.

Frode Fjeldstad frode@liberal.no

Den sosiale liberalismen vokste fram på 1800-tallet med krav om en aktiv stat for å skape sosial rettferdighet og reell frihet for alle. Da Venstre ble dannet i 1884, var frihet for den enkelte supplert med ansvar for hverandre den sosiale liberalismens kjerne.

– Venstre var det ledende reformpartiet i Norge. Vi la grunnlaget for innføringen av folkestyret, utbyggingen av den offentlige skolen og begynnelsen på velferdsstaten, sa Odd Einar Dørum som innledet om Venstre ideologi på møtet. Dørum ble møtt med en ekstra varm applaus fra salen.

Det ble visket i korridorene at dette var den største Venstreforsamlingen siden 1961. Fem innlegg om partiets historie ble ispedd med kulturelle innslag, pent bundet sammen av konferansierene Ingrid Espelid Hovig og Eivind Grimsby Haarr.

HAR ALLTID SATSET PÅ UTDANNING

Nestleder Trine Skei Grande gikk gjennom Venstres utdanningspolitiske historie.

– Se på en 6-åring på vei til sin første skoledag – ikke tenk på henne som noe som skal gjennom en kvern for å bli nyttig samfunnsmedlem, skattebetaler eller en god bestilling for næringslivet. Nei, hun bør sees på som en enorm skattekilde av muligheter, evner og ideer som vi som er rundt bare skal ønske at hun får alle muligheter til å bruke, fortalte Skei Grande. – Og det er ikke bananer hun trenger – hun trenger det Venstre alltid har prioritert: Gode lærere, gode universitet og høyskoler, og romslige forskningsbudsjetter. Jeg tror Johannes Steen ville vært helt enig med oss. Nå må vi bare komme til makten igjen slik at det kan bli virkelighet, sa Skei Grande.

– NATURLIG MILJØENGASJEMENT

Leder i miljø- og energikomiteen Gunnar Kvassheim innledet om Venstres miljøengasjement. – Det var ingen tilfeldighet at Venstre med sin liberale ideologi også ble det fremste miljøpartiet på 60- og 70-tallet, sa Kvassheim. Også

fremtidige generasjoner må få nytte godt av den naturen og friheten som vi selv har opplevd. – Takket være mangeårig innsats både lokalt og på riksplan, fremstår Venstre fremdeles som det mest fremtidsrettede miljøpartiet, sa Kvassheim. Han pekte på viktige seire som Dunray, Sellafield og Klimaforlik, og framtidige utfordringer som f.eks. en balansert olje og gassutvinning i nord, der det også blir rom for vern av noen sårbare havområder.

– RETTIGHETER OG NYE SOSIALE ORDNINGER

1. kandidat i Sør-Trøndelag Guri Melby innledet om Venstre kamp for borgernes rettigheter og sosiale ordninger. – Venstre har en stolt sosialhistorie å vise til. Vi har kjempet for og gjennomført demokratiske rettigheter, sosiale ordninger og helse- og velferdsordninger, sa Melby. Viktige saker og stemmerett, 8-timersdagen og trygdeordninger er eksempel på det. Melby la også vekt på kvinnes inntog i politikken og Venstre. – I kampen for kvinners stemmerett,

er det tre Venstre-kvinner som bør trekkes frem. Gina Krog, Fredrikke Marie Qvam og Betzy Kjeldsberg, sa Melby. Salen ga dem alle en varm applaus.

TROR PÅ STERKT VENSTRE

Som parti står Venstre sterkere enn på over tretti år. Valgresultatene i 2005 og 2007 på 5,9 prosent er bedre enn samtlige valg siden partisplittelsen på Røros i 1972. I 2008 økte medlemstallet for femte år på rad, og med over 7000 medlemmer står vi langt sterkere som organisasjon. – Veien videre skal vare i minst 125 nye år, men første etappe er kort. Den avsluttes med spurt og målstrekk den 14. september i år. Målet er å igjen bli et mellomstort parti med 9-10 prosents oppslutning, sa Sponheim, som var siste innleder i Logen.

Unge Venstre 27. januar 1909-2009:

Feiret med bok, seminar og fest

Over 200 mennesker var samlet til jubileumsfest i Frokostkjelleren på jussen i Oslo, kun et steinkast unna der Unge Venstre ble stiftet i Studentersamfundet i Universitetsgata 26. Det markerte også slutten på jubileumsuka, eller «jubeluka», som det nye æresmedlemmet i Unge Venstre, Per Tore Woie, så treffende sa det.

Per Tore Woie flankert av Anne Solsvik og Lars Sponheim.

Frode Fjeldstad frode@liberal.no

Per Tore Woie fikk den høythengende titlen under 100-års-festen lørdag 31. januar av Anne Solsvik. Lars Sponheim holdt en gripende tale til Woie for hans innsats som leder av Unge Venstre i 1992-94. – Woie viste hvor bra Venstre og Unge Venstre blir når vi spiller på lag, sa Sponheim. Per Tore Woie fikk senere flere sentrale verv, blant annet statssekretær på statsministerens kontor under Sentrumsregjeringen 1997-2000. Det er nå 17 æresmedlemmer i Unge Venstre.

SEMINAR PÅ LITTERATURHUSET

På formiddagen lørdag 31. januar arrangerte Unge Venstre et seminar med fokus på tre områder: Unge Venstres historie, Venstre og Unge Venstre i dagens politiske landskap, og utfordringer i det neste århundret. Lars Sponheim holdt innledning om forholdet til Venstre, og han la ikke skjul på at dette til tider har vært turbulent. – Venstre startet som en folkebevegelse, men vi kan fort bevege oss ut i ytterligheter og marginalisering, sa han, og fortsatte. – Venstre må gå foran, men vi må ha respekt for

at folket ikke går like fort.

Georg Apenes snakket om personvern, og gav følgende tillitserklæring til jubelanten. – Dere har pisket oss frem, og vært en kilde til inspirasjon for Datatilsynet, sa Apenes til applaus fra forsamlingen.

Abid Q. Raja var invitert til å snakke om en av de store utfordringene i dette århundret, nemlig migrasjon og det flerkulturelle Norge. – Hvorfor er det slik at i USA har man klart å gjøre innvandrerne til arbeidstagere, mens vi i Norge har gjort dem til sosialklienter, spurte Raja. Han var også svært kritisk til å underlivssjekke alle jenter for å avsløre kjønnslemlesting. Litt tidligere i måneden inviterte Raja til et dialogmøte mellom minoritetsungdom, politiet og pressen. – Det sterkeste inntrykket var han ene ungdommen som ved møtestart sa at han ville kaste stein igjen, som mot slutten av møtet tok ordet igjen og sa, «vold avler vold», sa Raja.

LANSERTE BOK

Boka «Demokratiets avantgarde» ble lansert på Litteraturhuset på selve bursdagen 27. januar. Flere av skribentene i boka holdt innledninger, blant andre journalist Arne Finborud, som snakket om forholdet mellom Unge Venstre og Dagbladet («Dagbla-Venstre»). Les fylldig bokanmeldelse på side 16 i bladet.

Amelie Lied Haga fra Barratt Due musikkinstituttet var blant de som underholdt på Venstres jubileumsmarkering.

Venstre støtter nye demokratier i Afrika

Tillitsvalgte i Venstre gir ikke bare et viktig bidrag til politikken i Norge, men støtter også liberale søsterpartier i Afrika. I 2008 bidro Venstre til at 250 distriktsledere i Civic United Front (CUF) i Tanzania ble mer effektive og demokratiske som ledere.

Erik Ringnes leder av Venstres Afrikagruppe og fylkesleder i Hedmark Venstre

Gøril B. Havro prosjektleder for Venstres Zambiaprosjekt og varamedlem i Venstres internasjonale utvalg

Eirik B. Sørli avtroppende prosjektleder for Venstres Tanzaniaprojekt og avtroppende medlem av Venstres internasjonale utvalg

Selv om den politiske situasjonen i våre samarbeidsland er forskjellig fra Norge, møter liberale i Afrika og Norge felles utfordringer i forvaltning av naturressurser og i kampen mot maktmisbruk og populistiske rivaler.

ZAMBIA FREMAD!

Zambia, fremad! Slagordet var det første vi lærte da vi besøkte vårt zambiske søsterparti United Party for National Development (UPND). En delegasjon bestående av Trine Skei Grande, Rita Sletner, Erik Ringnes, Eirik B. Sørli og Gø-

ril Havro tilbrakte i januar 2009 en uke i Zambia og møtte partiledelse og grasrota i søsterpartiet vårt, samt representanter fra frivillige organisasjoner og den norske ambassaden. Turen til Zambia kom i stand etter at UPNDs president Hakainde Hchilema hadde besøkt Erik Ringnes på gården hans i Stange og resulterte i en søknad om finansiering av videre samarbeid til Norsk Senter for Demokratistøtte (NDS).

Dans og sang innledet alle samlinger i søsterpartiet vårt og skapte en stemning som enhver Venstre-kandidat kunne trenge i valgkampen. UPND ble da også det tredje største partiet i Zambia ved valget i oktober 2008 og deres populære leder Hakainde Hchilema fikk 20% av stemmene i presidentvalget. Vi opplevde en enorm entusiasme i møtet med partimedlemmer i UPND, flere hundre møtte opp på lokallagsmøter for å treffe oss og enkelte hadde gått tittalls kilometer til fots for å komme dit. Sammen diskuterte vi felles utfordringer som forsvarlig

forvaltning av naturressurser, maktmisbruk fra regjeringspartier og hvordan kommunisere det liberale budskapet til våre velgere.

LEDEROPPLÆRING I TANZANIA

Venstre har i flere år hatt kontakt med Civic United Front (CUF) i Tanzania, men i 2008 skjøt samarbeidet mellom partiene virkelig fart. Prosjektleder for Tanzania-prosjektet, Eirik B. Sørli, tilbrakte tre måneder på Zanzibar som konsulent for vårt søsterparti. Sammen med kollegaer i CUF utarbeidet han en lederskole for partiet, lærte opp en gruppe instruktører og skolerte ca 250 distriktsledere i partiet i temaer som ideologi, ledelse, formalia og kommunikasjon. Med nærmere 750 000 kroner i støtte fra Norsk senter for demokratistøtte i 2008 er Venstres Tanzaniaprojekt blant de større samarbeidsprosjektene som norske partier har i utlandet.

Selv om det er mange likhetstrekk med temaene som gjennomgås i Venstre-skolen, er det

Nylig kom en delegasjon fra Venstre tilbake etter et spennende opphold i Zambia med et rykende ferskt samarbeid i kofferten!

store forskjeller mellom skolering av medlemmer i Venstre og CUF. En viktig forskjell er størrelsen på partiene, CUF har mer enn en million medlemmer og de mange lokallagene deres er spredt over et område tre ganger Norges utstrekning. Følgelig er det svært ressurskrevende for CUF å nå ut med opplæring til medlemmene i partiet. Utfordringene tillitsvalgte møter i Tanzania og Norge er også forskjellige. Distriktsledere i CUF må for eksempel forholde seg til at partimedlemmer blir banket opp og arrestert av politiet i valgkampen.

VIDERE SAMARBEID

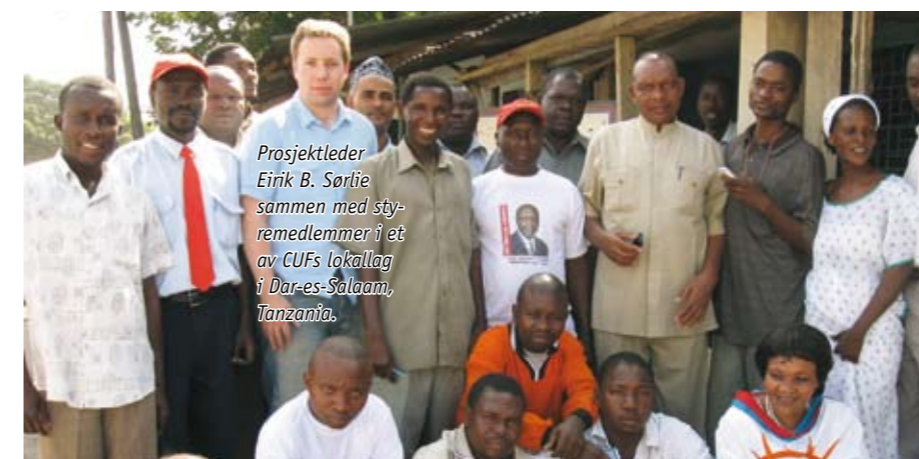
Venstre har et langsiktig perspektiv når vi inngår samarbeid med søsterpartier i utlandet og det er tenkt at samarbeidet med søsterpartiene våre i Zambia og Tanzania skal fortsette i flere år. I 2009 planlegger vi å fortsette arbeidet med skolering av distriktsledere i Tanzania og bidrar også til å bygge opp CUFs nyopprettede

kvinne- og ungdomsorganisasjoner. I Zambia tar vi de første stegene med å lære opp UPNDs partiledere i 5 av landets regioner. Vi ønsker også å invitere representanter fra begge partiene til å oppleve den norske valgkampen i slutten av august.

For å kunne støtte søsterpartier i Afrika er vi avhengige av engasjerte og kompetente Venstre-medlemmer til å drive prosjektene. Nå søker vi en ny prosjektleder for Tanzania-prosjektet da Eirik B. Sørli flytter til Kenya og må si fra seg ansvaret for prosjektet. Vi trenger også medlemmer til en ressursgruppe som kan bidra til å følge opp begge prosjektene. Ønsker du å være med på Venstres spennende prosjekter i Tanzania og Zambia? Ta kontakt med Henning Kloster-Jensen, på e-post henning.kloster-jensen@stortinget.no innen 1. mars.

Trine Skei Grande, Rita Sletner og Erik Ringnes sammen med UPNDs president Hakainde Hchilema og medlemmer av UPNDs sentralstyre utenfor hovedkvarteret deres i Lusaka, Zambia.

Prosjektleder Eirik B. Sørli sammen med styremedlemmer i et av CUFs lokallag i Dar-es-Salaam, Tanzania.

Venstre søker Prosjektleder for Tanzania-prosjektet

Vi søker ny prosjektleder til samarbeidsprosjektet med Civic United Front i Tanzania. Vervet er frivillig og innebærer det overordnede ansvaret for søknadsskriving, gjennomføring av aktiviteter og rapportering. Noe reisevirksomhet må påregnes. Prosjektet støttes av Norsk senter for demokratistøtte og har i 2009 et budsjett på 550 000 kroner. Se artikkel ovenfor for mer informasjon.

Du bør ha interesse for internasjonalt arbeid og kjennskap til Venstres politikk og organisasjon. Det er en fordel om du har erfaring med administrering av prosjekter. Ta gjerne kontakt med prosjektleder Eirik B. Sørli, tlf 911 54 897 for mer informasjon.

Søknad merket «Prosjektleder Tanzania-prosjekt» sendes henning.kloster-jensen@stortinget.no innen 01.03.09.

norge rundt

UDUGELIG LEDELSE I POSTEN

Det er et hån mot innbyggerne i Vardø, og ikke minst mot de lokalt ansatte i posten, når informasjonssjef Jørn Michalsen skylder på sykdom blant de ansatte, sier Terje Soløy, fylkesleder i Finnmark Venstre. Han mener udugelig ledelse som har ført til at Vardøværingene ikke har fått posten sin på over 14 dager. – Noen må stilles til ansvar, sier Soløy, og poengterer at det ikke er første gang Posten behandler innbyggere i distrikts-Norge som annenrangs borgere.

TROR IKKE PÅ OLJEEFFEKT

Hadsel Venstres Arne-Ivar Mikalsen tror ikke oljevirkosomhet utenfor Lofoten og Vesterålen vil gi noe særlig økonomisk oppsving i regionene. – Vi vil markere støtte til denne aksjonen. Venstre er helt klart på deres side, både nasjonalt og regionalt, sier Mikalsen, som er styremedlem i Nordland Venstre, og innehar andreplassen på stortingsvalglista for samme fylkesparti.

– EN GLEDELIG KONKLUSJON

– Når fiskeri- og kystministeren endelig har besluttet å heve U-864, må det sies å være en god dag for demokratiet. Det mener Harald Hove, gruppeleder for fylkestingsgruppen i Hordaland Venstre. – Regjeringen ville valgt en dårlig og kortsiktig løsning om de hadde gjort noe annet enn å heve vraket nå, sier han.

I BRESJEN FOR ETT FELLES AGDER VENSTRE

Årsmøtene i Aust- og Vest-Agder Venstre skal behandle forslag om å slå sammen Agderfylkene i Venstre til ett fylkeslag: Agder Venstre. – Vi er overbevist om at det vil gi gode effekter for organisasjonsarbeidet, det vil gjøre det lettere å få gjennomslag for Agder-interesser i Venstre nasjonalt. Dessuten vil det også bidra til å understreke Venstres rolle som politisk pådriver for å slå sammen Agder-fylkene. Forslaget er signert Hans Antonsen (leder Aust-Agder), Marianne Nuland Andersen, Kathrine Ness Hald, Jan Einar Henriksen, Jan Kløvstad, Torgrim Olsen, Emil Pedersen (leder Vest-Agder) Anne Marit Tørå.

Et liberalt, grønt og solidarisk nei

Diskusjonen fram mot landsmøtet handler ikke om Venstre er for eller mot EU som institusjon, men om vi mener et norsk medlemskap er den mest effektive måten å nå Venstres mål.

INNLEGG

Guro Fjellanger
Helge Solum Larsen
Alvhild Hedstein

EU-debatten går igjen høyt i Venstre. Noen er klare tilhengere av norsk EU-medlemskap, noen motstandere og mange oppriktig i tvil. Felles for de fleste av oss er at vi har tatt vårt standpunkt ut fra hva vi mener er bra for miljøet, for demokrati og innflytelse og ut fra solidaritet med andre land.

Et viktig Venstre-prinsipp er at beslutningene skal tas så nær som mulig dem de angår og i full åpenhet. Et eventuelt medlemskap i et fortsatt svært detaljorientert EU innebærer at flere beslutninger flyttes fra kommuner, fylker og storting til EU-parlamentet, kommisjonen og rådet. Norge deltar i dag i utformingen av alt regelverk som er relevant for oss, og vi har full påvirkningsmulighet – men mangler stemmerett. Vi mener det er svært vanskelig å peke på vedtak eller direktiver som ville blitt annerledes med et norsk EU-medlemskap. Etter vår mening er det feil å gi opp både vår mulighet til å ha en selvstendig rolle i internasjonale forhandlinger og styring med svært viktige

områder som egen ressurs- og Nordområdepolitikk, til fordel for lite konkret innflytelse.

Verden er i en tid hvor to store kriser særlig er i fokus: Klimakrisen og finanskrisen. Det har blitt svært tydelig at for å komme ut av disse globale krisene er det nødvendig med internasjonale avtaler og globale institusjoner som bygger bro mellom nord og sør og mot store aktører i øst som Kina og India. Vi mener Norge kan spille en mer sentral rolle i disse prosessene dersom vi ikke oppfattes som og er en del av EU-blokken.

En viktig debatt framover der Norge kan være betraktelig tydeligere uten EU-medlemskap, er hvordan verden skal løse klimaproble-

mene uten å skape andre miljøproblemer; En klar stemme mot å godta atomkraft som en del av Kyoto-protokollens grønne utviklingsmekanisme, slik at ikke rike land kan slippe å kutte egne utslipp mot å støtte atomkraft i u-land, er avgjørende for en bærekraftig utvikling.

Diskusjonen fram mot landsmøtet handler ikke om Venstre er for eller mot EU som institusjon, men om vi mener et norsk medlemskap er den mest effektive måten å nå Venstres mål. Spørsmålet er hva som best vil fremme demokrati, global solidaritet, fred og gode miljøløsninger: Et norsk EU-medlemskap eller å fortsatt ha en selvstendig norsk stemme, med et sterkt Venstre i ledelsen. Vi tror på det siste.

Miljøvennlig bilpark

Det er fortsatt stor usikkerhet om hva som blir bærekraftig og miljøvennlig drivstoff.

INNLEGG

Leif Stige
Porsgrunn

I referatet fra siste landsstyremøte går det fram at Venstre vil arbeide for at det bygges ut en skikkelig infrastruktur for flere forskjellige former for miljøvennlig drivstoff. Dette er tiltak som vitner mer om entusiasme enn om kunnskap om hva som gagnar miljøet. Det er

fortsatt stor usikkerhet om hva som blir bærekraftig og miljøvennlig drivstoff. Konkurransen med matproduksjon er velkjent, og andre generasjons drivstoff basert på trevirke krever stort forbruk av energi, og dermed gir den liten gevinst både miljømessig og økonomisk. Hydrogenveien fra Oslo til Stavanger er et eksempel på misforstått miljøtiltak. Produksjon av hydrogen krever mer energi enn det den gir som drivstoff i en bil. Hydrogen som biprodukt fra klorfabrikken i Bamble utnyttet av indus-

trien blant annet til energiproduksjon.

Vi kan håpe på at forskning og utvikling vil vise at noen av de nevnte mulighetene vil ha livets rett. Det er viktig at denne forskningen og utviklingen går på de reelle problemene og ikke på det som gir mest omtale i media. I mellomtiden bør vi unngå å bygge ut dyr infrastruktur til ingen nytte.

Omtalen av de miljøvennlige løsningene tjener nå mest til å gi oss bilister god samvittighet og politikere og planleggere mulighet til å fortsette veiutbyggingen som om det ikke fantes mørke skyer i horisonten.

Vil Venstre fortsatt si nei til EU-medlemskap?

For oss er det en umulig tanke at Venstre skal si ja til medlemskap i den Europeiske Union.

INNLEGG

Torbjørn Dahl
Heine Århus
Ingebjørg Nordbø

Gratulerer med «dagen»! Venstre er 125 år og Norges eldste parti. Venstre var nasjonsbyggeren, demokratibyggeren og byggeren for menneskerettigheter. Partiet kjempet for folkestyre mot embetsmannsstaten, for folkesuverenitet mot union, for individets rettigheter mot en for sterk stat og for internasjonalt samarbeid mot isolasjon.

For oss er det en umulig tanke at Venstre skal si ja til medlemskap i den Europeiske Union som stadig utvikler seg mot en føderal stat. Det strider mot hele partiets historie som har kjempet for folkesuverenitet og mellomstatlig

samarbeid i Norden, i Europa og i verden. Helt siden splittelsen på Røros i 1972 har partiet hatt et klart nei-standpunkt til EU-medlemskap. Hele 9 av våre 10 stortingsrepresentanter gikk ut med et nei til medlemskap ved valget i 2005. Likevel er situasjonen i dag uklar.

På landsmøtet i Molde var ja-siden bare 3 stemmer fra å endre partiets standpunkt fra nei til ja. Nå står vi igjen foran et landsmøte der EU-spørsmålet skal opp til votering. Flertallet i programkomiteen ønsker medlemskap, og vår leder ønsker ikke å ta stilling til spørsmålet før landsmøtet er satt. Vi tror det nå er nødvendig at nei-siden i partiet våkner opp, for å hindre at partiet mister store velgergrupper. Vi mener det er riktig at både vår leder og våre stortingsrepresentanter går ut med sitt standpunkt

i god tid før landsmøtet i april.

Vi er urolige for Unge Venstre. Mange i vårt ungdomsparti er føderalister og EU tilhengere som aktivt jobber for et ja til EU-medlemskap i partiet. Unge Venstre har en betydelig delegasjon på landsmøtet. I tillegg velges Unge Venstres medlemmer inn i fylkesdelegasjonene. Vi håper at også Unge Venstre-representantene står fram med sitt standpunkt i EU-spørsmålet før de evt. velges som delegater på fylkesårs møtene.

Internasjonalt samarbeid har både en form og et innhold. EU-samarbeidets form utvikler seg til å stride mot Venstres grunnleggende prinsipper om demokrati og folkesuverenitet. Vi ber derfor at Venstre medlemmer som er mot at partiet skal si ja til EU-medlemskap, gir uttrykk for dette i partiets organer.

Lokaldemokratiet styrkes med større kommuner

INNLEGG

Geir Stave
fylkesleder, Buskerud Venstre

Kampen for lokaldemokrati var kjernen i Venstres etablering for 125 år siden. Større kommuner gir mer lokaldemokrati fordi:

1. Større kommuner har større økonomisk og administrativ evne til å påta seg flere oppgaver. Utføring av samfunnsoppgaver flyttes nærmere folk, større kommuner betyr desentralisering av makt.
2. Større kommuner planlegger bedre for en

Spørsmålet om kommunesammenslåing griper langt inn i Venstre-sjelen.

miljøvennlig og helhetlig arealutnyttelse, til beste for næringsetablering, boligutbygging og miljø.

3. Kommuner har flyttet oppgaver fra det folkevalgte kommunestyret til et interkommunalt styre (IKS). IKS er ikke underlagt de folkevalgte direkte styring og kontroll.

4. Nærhet til kommunens beslutningstakere handler om informasjon og tilgjengelighet på internett. Større kommuner har større ressurser til å

etablere gode informasjonssider på nettet.

Skrittene må gås i riktig rekkefølge. Først avklares hvilke oppgaver kommunene skal ha, deretter sikres en god finansiering, så diskuteres nye grenser, navn på kommunen og plassering av rådhus.

Venstre skal være partiet for lokaldemokrati. Kommunesammenslåing blir en viktig sak for Venstre, fordi det vil bidra til et sterkere lokaldemokrati.

Odd Bækken til minne

I år rakk eg ikkje å gi juleblomar til Odd, slik eg har gjort i mange, mange år. I staden er det tid for ettertanke og ei oppsummering.

MINNEORD

Astrid Megard Sollid

Etter Mardøla-aksjonen, meldte eg meg inn i Venstre. Det var Odd Bækken som var lokalagsleiar og til V-møta på Hamnekafèen vart nye medlemar mottekne med jubel og song. Eg var innflyttar og heilt utan politisk erfaring. Det siste sørge Odd for at det vart slutt på. Eg fekk straks tillitsverv, og Odd vart min læremeister gjennom ei lang politisk yrkeskarriere i Venstre. Odd var også organisatorisk nestleiar

i fylkeslaget, og der hyra han meg som fylkessekretær, ei stilling eg hadde i over 25 år.

Odd auste av si kunnskaps kjelde; god regnskaps- og organisasjonsskikk betydde alt. Han fira aldri på krava når det galdt å vera punktleg og ærleg, dei krava var utan slingringsmonn.

Politisk hadde han stø kurs, og han sa klart i frå til partiet om sine synspunkt.

Sjølv om det hendte han var uenig med standpunktene Venstre tok, var han alltid lojal og støttande. Lydnivået kunne vera ganske høgt på gruppemøta når fylkestings-representant og kirurg Jon Åby sa at gleda av fotballen ikkje stod i forhold til tida som gjekk med til å reparere idrettskader.

Slike utsagn skapte engasjement hos fylkesleiar Reidar Tessem og org. nestleiar Odd Bækken.

Odd var ein humørspreiar og såg lyst på ting, eg opplevde han aldri sur. Problem var til for å løysast, og Odd var problemløysar og feilrettar nr. 1. «Ta det ikkje så tungt,» sa han «det finst alltid ei råd.» Gjennom eit langt og krevande yrkesliv i N-T Venstre var Fanny og Odd gode å ha. Dei kunne eg alltid ringe til. Det var nyttig å få rettleiing og hjelp til å finne gode løysingar på vanskelege spørsmål og gjeremål – når motbakken kjentes bratt og vinden friskna på. Og når suksessen var eit faktum, var det dei eg ringte til i jubel og glede.

Etter kvart som åra gjekk, skjøna eg verdien av den kunnskapen og lærdommen Odd ga meg. Og heldigvis, eg takka han for det medan han levde.

debatt

Send innlegg og kommentarer til post@liberal.no. Skriv kort, lange innlegg øker sjansen for å bli refusert. Maksimalt antall tegn inkl mellomrom: Side 3-kronikk: 4000. Innlegg: 2500. Replikk: 800.

meningsmålinger

Parti	Des	Nov	Endring fra okt.	Mandater	Ift. valget 2005
Ap	30,7	31,4	-0,7	54	-7
Frp	23,7	24,2	-0,5	43	5
Høyre	17,4	15,9	1,5	31	8
SV	7,8	7,7	0,1	13	-2
V	5,5	5,7	-0,2	9	-1
Krf	6,3	6,6	-0,3	10	-1
Sp	5,4	5,5	-0,1	9	-2
Rødt	1,6	1,6	0	0	0

Tallene er et gjennomsnitt fra målingene i oktober og november fra Synovate, Opinion, TNS Gallup, Sentio Research Norge, Norstat, Respons og Infact. Kilde: Bernt Aardal. Mandatfordeling i november: Opposisjonen 93, Regjeringen 76, Ap 54, H+Krf+V 50

kalender

FEBRUAR

- 6.-7. Vestfold Venstre, Tønsberg
- 7.-8. Hedmark Venstre, Tynset • Aust-Agder og Vest-Adger Venstre, Grimstad • Buskerud Venstre, Thon Hotel Ål • Hordaland Venstre, Stord (nominasjonsmøte fredag 6.) • Nord-Trøndelag Venstre, Steinkjer • Sør-Trøndelag Venstre, Trondheim
- 14. Østfold Venstre, Marker
- 14.-15. Nordland Venstre, Bodø • Oppland Venstre, Hadeland • Finnmark Venstre, Vadsø (Rica Hotel)
- 27.-28. Telemark Venstre, Skien • Oslo Venstre, Håndtverkeren • Akershus Venstre, Asker (Vettre Hotel)

MARS

- 06. Sentralstyremøte
- 06.-07. Landsstyremøte (NB! Fredag – laurdagsmøte)
- 14.-15. Rikspolitisk nettverk (Oslo/Gardermoen)

valgmateriell '09

Detaljert oversikt over planene for valgmateriell 2009 finnes på www.venstre.no/valgmateriell09. Der får du oversikt over valg- og profilmateriell som lokallag og fylkeslag kan forvente fra VHO til valgkampen. Noe er ferdig og noe gjenstår, men framdriften vil følge oversikten på denne nettsiden. Hovedpunktene og oversikt over materiell m.m. til Valgkampanje '09 blir presentert på Rikspolitisk nettverk 14.-15. mars 2009.

Innholdsoversikt:

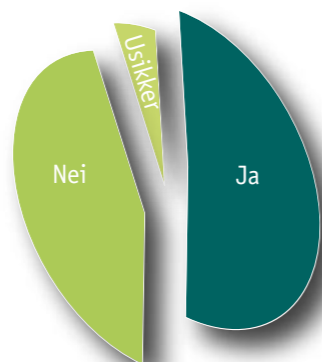
1. Internett (www.venstre.no). Herunder doreringsløsning.
2. Visuell profil
3. Brosjyrer fra VHO som kan bestilles
4. Brosjyremaler for lokale lag
5. Hjelp til å lage brosjyrer m.m.?
6. Annonsekampanje
7. Venstres nettbutikk
8. Valgkampmappe på Venstre Pluss (V+)

Kontaktpersoner i VHO: Frode Fjeldstad og Steinar Haugsvær

avstemning

Et flertall i programkomiteen mener Norge bør søke medlemskap i EU. Bør Venstre si ja til norsk EU-medlemskap?

Ja: 51% (1103 stemmer)
Nei: 43% (928 stemmer)
Usikker: 5% (117 stemmer)

GENERALSEKRETÆREN:

Regjerings-spørsmålet

Det verserer mange teoriar og eventualitetar omkring regjeringsspørsmålet. Når det kjem til stykket er det ikkje særleg komplisert. Ved nytt fleirtal for dei raud-grøne held dei fram i regjering. Slik meningsmålingane har vore dei siste 3,5 år, er dei avhengige av eit markert styringstillegg på grunn av finanskrisa heilt fram til valdagen, om det skal slå til.

Fell fleirtalet for dei raud-grøne, står me i realiteten igjen med to alternativ: Ei mindretalsregjering med Ap åleine eller ei samarbeidsregjering mellom Venstre, Krf og H. Det avgjerande spørsmålet, reint matematisk, er kven av desse to «blokkene» som vert størst.

Kva med andre alternativ? Ei fleirtalsregjering av dei fire opinionspartia er uaktuelt. Både Venstre og Krf har avvist å sitja i regjering med Frp. Den politiske avstanden til Frp er diverre altfor stor til at det er grunnlag for eit samarbeid. Frp har mellom anna stilt seg utanfor alle dei tre store forlika i inneverande Stortingsperiode; klima-, pensjons- og skatteforliket. I tillegg har dei ein pengebruk som ikkje samsvarar med borgarlege verdiar i det heile.

Kva er poenget med å ha feirtal i Stortinget om usemja er så stor på kammeret at ein vert både handlingslamma og konturlaus?

Frp kan verta det største partiet. Vert det valresultatet, vil Frp likevel ha ein lang veg å gå for å stabla på beina grunnlag for ei Frp – mindretalsregjering. Kven av dei andre partia vil føretrekka Frp åleine i regjering framfor andre alternativ?

Med ei H-Frp-regjering vil H vil bryta sterke band med sentrum. I tillegg vil dei provosera mange i egne rekker som heller ser at partiet samarbeidar med sentrum, ikkje med eit fløyparti som på fleire viktige felt står langt frå H. Politisk er det difor rimeleg utenkjeleg at H tek dette steget fullt ut.

Skal landet få ei ny regjering, har Venstre igjen ei nøkkelrolle. Vert me store nok til at sentrum – H vert størst, er sjansane store for regjeringsskifte. Jobben er å marknadsføra eige parti og egne saker, så kjem resultatet av seg sjølv!

Terje Breivik
generalsekretær

Stolt hundreåring

Unge Venstre kan se tilbake på 100 års historie. Vi har påvirket Venstre, påvirket samfunnsdebatten og påvirket det etablerte!

Unge Venstre har vært en bevegelse, en studiering og en valgkamp organisasjon. Unge Venstre har hatt en stor betydning som en skoleringsarena og er det fortsatt i dag.

Hvor noen går videre i Venstre, andre i sin tid inn i Venstre-pressen, Dagbladet eller har tatt med seg den verdifulle skoleringen videre i livet. Det har vært og er et samlingspunkt for unge liberale og radikale mennesker.

Unge Venstre hadde sitt stiftelsesmøte den 27. januar 1909 i Studentersamfunnet i Kristiania. På dette møtet holdt statsråd Johan Castberg tale. Han oppfordret Unge Venstre til «å ikke legge an på døgnetts flertall». Unge Venstre skulle ikke legge seg på «døgnetts flertall», men løfte problemstillinger som ikke nødvendigvis fikk flertall neste dag, de neste år eller tiår. Unge Venstre skulle være ungdommen som utfordret Venstre og minnet Venstre på hva som er de radikale og liberale svar på samfunnets ut-

fordringer. På mange måter kan man si at Unge Venstre har gjort alt annet enn å legge an på døgnetts flertall.

Kampen for en fri migrasjon, forsvaret for et sterkt personvern og etablering av sprøyterom kan trygt sies å ikke være et populistisk standpunkt å innta. Kampen mot miljøødeleggelser og for reduksjon i utslipp har ikke vært å legge seg på døgnetts flertall. Kampen for en borgerlønn, et ja til EU og at homofile skal få gifte seg har heller ikke vært å legge seg på døgnetts flertall.

Unge Venstre har utfordret Venstre og utfordret samfunnet. Vi har tort å ta i saker som har vært kontroversielle, liberale og radikale. Vi har vært klar i vår tale der andre har kommet etter litt senere når det hele har blitt litt mer komfortabelt og behagelig å stå for. Unge Venstre har tatt kampene fordi de har vært viktig og riktig. Vi vil også i fremtiden tørre å gå i oss selv, endre standpunkt og jobbe med ny politikk. Løfte frem det som ikke til en hver tid representerer døgnetts flertall. Vi skal også i fremtiden strekke oss etter rollen som demokratiets avantgarde.

Anne Selsvik

helt liberalt
unge venstres side

Demokratiets avantgarde

Norges Unge Venstre 1909 – 2009

Lars-Henrik Paarup Michelsen og Guri Melby (red)

Med artikler av Anders Kirkhusmo, Øystein Brekke, Jørn Rattsø, Torgeir Anda, Thomas Hansen, Erling Moe, Monica Tjelmeland, Halle Jørn Hansen, Arne Finborud, Roland Berg Lie, Sara Sægvog Ruud, Hulda Tronstad og Per Inge Torkelsen.

Foto: Lene E. Westerås og rikt illustrert med arkivbilder.

Velg mellom:

- 1) Vanlig innbundet bokformat, pris kr. 350
- 2) Unik skinn-innbunden spesialutgave, pris kr. 2500

Det blir produsert 101 slike utgaver. De har nummerering for hvert år fra og med 1909 til og med 2009. Har du et spesielt årstall eller et lykketall, så får du et unikt minne for livet.

Forhåndsbestillinger kan sendes forlaget (merk hvilken utgave du ønsker):

MARGbok, Strandveien 95, 9006 Tromsø, e-post: abonnement@margmedia.no

eller direkte til Unge Venstre, Møllergaten 16, 0179 Oslo, e-post: unge@venstre.no
Bøkene er tilgjengelige fra 100-årsdagen 27. januar 2009.

Studentersamfunnet, Universitetsgata 26. Her ble Unge Venstre stifta.

Lars-Henrik Paarup Michelsen og Guri Melby (red)

B-BLAD

Retur:

Venstres Hovedorg.

Møllergt 16 0179 OSLO

Venstres avantgarde

Guri Melby og Lars-Henrik Michelsen er redaktørene for antologien *Demokratiets avantgarde*, gitt ut i anledning Unge Venstres hundreårsjubileum 27.januar. Samlingen inneholder bidrag fra fremragende journalistiske penner som Arne Finborud, humorister som Per Inge Torkelsen, og forfattere som Thomas Hansen. De fleste av de 13 bidragsyterne vil være kjente navn fra ulike tidsepoker både fra Unge Venstre og Venstre.

BOKANMELDELSE

«Demokratiets avantgarde»

Lars-Henrik Paarup Michelsen og Guri Melby (red)

Margbok, 206 sider

anmeldt av Per Aage Pleym Christensen

Selve tittelen på samlingen er hentet fra hilsningstalen statsråd Johan Castberg holdt til stiftelseslandsmøtet i 1909. Han slo fast at det er ungdommens oppgave å være demokratiets avantgarde. Han utdypet at ungdommen ikke må henfalle til hva vi i dag vil kalle gallupdemokrati: «...aldri maa ungdommen legge an på døgnets flertall». Han påpekte at det som ikke kan gjennomføres i dag får man slå et slag for å bringe gjennom i morgen. Ut fra bokens innhold kan man trygt slå fast at UV har levet opp til formaningen. Avantgarde er for øvrig et fransk ord som betyr fortropp.

Det er i bokens to første bidrag, om de første 50 årene, merkbart at UVs arkiv forsvant etter at det ble beslaglagt av tyskerne under okkupasjonen. Det var lite aktivitet i organisasjonen under Gunnar Knudsens statsministertid. Fra 1926 og frem til 1940 holdt aktiviteten «Det liberale sommerkursus» liv i organisasjonen. Det er godt å se at Unge Venstre fra første stund holdt udemokratiske ideologier og bevegelser på en armlengdes avstand, enten det var kommunister eller fascister. UV lå fra første stund av til venstre for moderpartiet, og holdt seg godt inne med Castbergs arbeiderdemokrater.

Perioden etter 2.verdenskrig dekkes tematisk og ikke kronologisk. Grepet fungerer, selv om det tidvis kan bli noe springende. Arne Finborud fremhever at UV frem til splittelsen på Røros levet i en slags symbiose med Venstreavisene. Mange unge aktivister kunne nok ønsket seg en

lettere tilgang til media i tiden etter at grepet om partitilknyttede aviser forsvant. Førr selv fremhever løsrivelsen avisene fikk fra partiene etter Røros som en lykke for journalistikken. Hvorom allting er, mange UV'ere har endt opp som journalister.

Monica Tjelmeland, Arne Finborud og Halle Jørn Hanssen dokumenterer Unge Venstres lange engasjement i internasjonale forhold. Og ikke minst vilje til å trosse rådende oppfatninger om «hva som passer seg», enten det gjaldt kontakt med kommunistdiktaturer eller ærlig tale mot makthaverne i nettopp disse landene, på det som skulle være propagandashow. Hanssen forteller for øvrig en sterk historie om hvordan UVs kontakt med kommunistregimer og deres representanter i Norge ble brukt i den interne maktkampen i partiet på slutten av 1960-tallet og frem til splittelsen.

Torgeir Anda og Jørn Rattsø forteller om hvordan UV ledet an i kampen for å gjøre Venstre til det ledende miljøpartiet i Norge. Man lyktes, men vant ingen nye velgere. Venstre og UV var sterkt preget av dommedag, og så ikke den liberale bølgen som kom på slutten av 1970-tallet. Der Norges liberale parti og ungdomsbevegelse ønsket sterkere styring gjorde folk flest opprør mot nettopp detaljregulering av eget hverdagsliv.

Dermed måtte også snuoperasjonen etter valgnederlaget i 1985 bli markant. Det er Erling Moe som beskriver denne tiden. Underlig nok nevner han svært få navn blant dem som tok ansvaret for å snu organisasjonen tilbake til et liberalt grunnsyn. Sara Sægrov Ruud tar for seg det siste tiåret, der UV i store deler perioden har vært ungdomsparti for et regjeringsparti. Med helt andre arbeidsmåter, gjennomslag og

utslag enn under Bortenregjeringen. Uten at UV på noen måte kan oppfattes som lydige. Sterk lesning er det også at andre ungdomsorganisasjoners misbruk av offentlige midler nesten førte UV til gravens rand.

Innledningsvis skriver forfatterne at boken først og fremst er en hyllest til personene som har gjort organisasjonen levende i 100 år. Slik sett passer det bra at boken avsluttes med kapitler der tidligere ledere er intervjuet, samt at mange tidligere aktive deler sine minner om gode stunder i UV og forteller hvor det ble av dem etterpå.

Boken kunne stått seg på litt bedre korrektur, og et sorthvitt-foto av stiftelseslokalene er på ingen måte en appellativ forside. Sånn sett appellerer tittelen langt mer til nysgjerrigheten, men fungerer dårlig sammen med forsidebildet. Bokens øvrige billedbruk er langt mer innbydende, og forteller ikke minst om skiftende hår- og klesmoter gjennom UVs levetid.

Mye fortelles om Unge Venstres første 100 år i denne boken, men langt mer kan sikkert fortelles. En bok er en tradisjonell fortellermåte, men UV kan på avantgardistisk måte ta i bruk ny teknologi for å fortelle mer.

